

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सङ्कल्प कल्प लतिकामवधिं क्षमायाः

स्वेच्छा वराह महिषीं सुलभानुकम्पाम्।

विश्वस्य मातरमकिंचन कामधेनुं

विश्वंभरामशरणः शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

त्वां व्याहृतिः प्रथमतः प्रणवः प्रियं ते

संवेदयत्यखिल मन्त्र गणस्तमेव।

इत्थं प्रतीत विभवामितरेष्विदानीं

स्तोतुं यथावदवने क इवार्हति त्वाम् ॥ २ ॥

नित्यं हिताहित विपर्यय बद्ध भावे

त्वद्वीक्षणैक विनिवर्त्य बहु व्यपाये।

मुग्धाक्षरैरखिल धारिणि मोदमाना

मातः स्तनन्धय धियं मयि वर्तयेथाः ॥ ३ ॥

सङ्कल्प किंकर चराचर चक्रवाळं

सर्वातिशायिनमनन्त शयस्य पुंसः।

भूमानमात्म विभवैः पुनरुक्तयन्ती

वाचामभूमिरपि भूमिरसि त्वमेका ॥ ४ ॥

वेधस्तृणावधि विहार परिच्छदं ते

विश्वं चराचरतया व्यतिभिद्यमानम्।

अम्ब त्वदाश्रिततया परिपोषयन्ती

विश्वंभरस्य दयिताऽसि तदेक नामा ॥ ५ ॥

सर्वसहेत्यवनिरित्यचलेति मातः
 विश्वंभरेति विपुलेति वसुन्धरेति।
 अन्यानि चान्यविमुखान्यभिधान वृत्त्या
 नामान्यमूनि कथयन्ति तवानुभावम् ॥ ६ ॥

तापान् क्षिपन् प्रसविता सुमनो गणानां
 प्रच्छाय शीतळ तलः प्रदिशन् फलानि।
 त्वत्सङ्गमात् भवति माधवि लब्ध पोषः
 शाखा शतैरधिगतो हरि चन्दनोऽसौ ॥ ७ ॥

स्मेरेण वर्धित रसस्य मुखेन्दुना ते
 निस्पन्दतां विजहतो निजया प्रकृत्या।
 विश्रान्ति भूमिरसि तत्त्व तरङ्ग पङ्केः
 वेलेव विष्णु जलधेरपृथग्भवन्ती ॥ ८ ॥

स्वाभाविके वसुमति श्रुतिभिर्विभाव्ये
 पत्युर्महिम्नि भवतीं प्रतिपन्न वासाम्।
 शङ्के विमान वहन प्रतिमा समानाः
 स्तम्बेरम प्रभृतयोऽपि वहन्ति सत्त्वाः ॥ ९ ॥

संभावयन् मधुरिपुः प्रणयानुरोधात्
 वक्षःस्थलेन वरुणालय राजकन्याम्।
 विश्वंभरे बहुमुख प्रतिपन्न भोगः
 शेषात्मना तु भवतीं शिरसा दधाति ॥ १० ॥

क्रीडा वराह दयिते कृतिनः क्षितीन्द्राः
 संक्रन्दनस्तदितरेऽपि दिशामधीशाः।
 आमोदयन्ति भुवनान्यळिकाश्रितानाम्
 अम्ब त्वदङ्घ्रि रजसां परिणाम भेदैः ॥ ११ ॥

भूतेषु यत् त्वदभिमान विशेष पात्रं
 पोषं तदेव भजतीति विभावयन्तः।

भूतं प्रभूतगुण पञ्चकमाद्यमेतत्
प्रायो निदर्शनतया प्रतिपादयन्ति ॥ १२ ॥

कान्तस्तवैष करुणा जलधिः प्रजानाम्
आज्ञातिलङ्घन वशादुपजात रोषः।
अह्नाय विश्व जननि क्षमया भवत्या
सर्वावगाहन सहामुपयात्यवस्थाम् ॥ १३ ॥

आश्वासनाय जगतां पुरुषे परस्मिन्
आपन्न रक्षण दशामभिनेतुकामे।
अन्तर्हितेतर गुणादबला स्वभावात्
औदन्वते पयसि मज्जनमभ्यनैषीः ॥ १४ ॥

पूर्वं वराह वपुषा पुरुषोत्तमेन
प्रीतेन भोगि सदने समुदीक्षितायाः।
पादाहताः प्रळय वारिधयस्तवासन्
उद्धाह मङ्गळ विधेरुचिता मृदङ्गाः ॥ १५ ॥

व्योमातिलङ्घिनि विभोः प्रळयाम्बु राशौ
वेशन्त लेश इव मातुमशक्य मूर्तेः।
सद्यः समुद्र वसने सरसैरकार्षीः
आनन्द सागरमपारमपाङ्ग पातैः ॥ १६ ॥

दंष्ट्रा विदारित महासुर शोणिताङ्गैः
अङ्गैः प्रियस्तव दधे परिरम्भ लीलाम्।
सा ते पयोधि जल केळि समुत्थितायाः
सैरन्धिकेव विदधे नवमङ्गरागम् ॥ १७ ॥

अन्योन्य संवलन जृम्भित तूर्य घोषैः
संवर्त सिन्धु सलिलैर्विहिताभिषेका।
एकातपत्रयसि विश्वमिदं गुणैः स्वैः
अध्यास्य भर्तुरधिकोन्नतमंस पीठम् ॥ १८ ॥

भर्तुस्तमाल रुचिरे भुज मध्य भागे
 पर्याय मौक्तिकवती पृषतैः पयोधैः।
 तापानुबन्ध शमनी जगतां त्रयाणां
 तारापथे स्फुरसि तारकिता निशेव ॥ १९ ॥

आसक्त वासव शरासन पल्लवैस्त्वां
 संवृद्धये शुभ तटिद्गुण जाल रम्यैः।
 देवेश दिव्य महिषीं धृत सिन्धु तोयैः
 जीमूत रत्न कलशैरभिषिञ्चति द्यौः ॥ २० ॥

आविर्मदैरमर दन्तिभिरुह्यमानां
 रत्नाकरेण रुचिरां रशना गुणेन।
 मातस्त्रिलोक जननीं वन मालिनीं त्वां
 माया वराह महिषीमवयन्ति सन्तः ॥ २१ ॥

निष्कण्टक प्रशम योग निषेवणीयां
 छाया विशेष परिभूतसमस्त तापाम्।
 स्वर्गापवर्गसरणिं भवतीमुशन्ति
 स्वच्छन्द सूकरवधूमवधूत पङ्काम् ॥ २२ ॥

गण्डोज्ज्वलां गहन कुन्तळ दर्शनीयां
 शैलस्तनीं तरळ निर्झर लम्ब हाराम्।
 श्यामां स्वतस्त्रियुग सूकर गेहिनि त्वं
 व्यक्तितं समुद्र वसनामुभयीं बिभर्षि ॥ २३ ॥

निःसंशयैर्निगम सीमनि विष्णुपत्नि
 प्रख्यापितं भृगु मुखैर्मुनिभिः प्रतीतैः।
 पश्यन्त्यनन्य पर धी रस संस्कृतेन
 सन्तः समाधि नयनेन तवानुभावम् ॥ २४ ॥

संचोदिता करुणया चतुरः पुमर्थान्
 व्यातन्वती विविध मन्त्र गणोपगीता।

संचिन्त्यसे वसुमति स्थिर भक्ति बन्धैः
अन्तर्बहिश्च बहुधा प्रणिधान दक्षैः ॥ २५ ॥

क्रीडा गृहीत कमलादि विशेष चिह्नां
विश्राणिताभयकरां वसुधे समूतिम्।
दौर्गत्य दुर्विष विनाश सुधा नदीं त्वां
संचिन्तयन् हि लभते धनदाधिकारम् ॥ २६ ॥

उद्वेल कल्मष परम्परितादमर्षात्
उत्तंसितेन हरिमञ्जलिनाऽप्यधृष्यम्।
आकस्मिकोऽयमधिगम्ययति प्रजानाम्
अम्ब त्वदीय करुणा परिणाम एव ॥ २७ ॥

प्रत्येकमब्द नियुतैरपि दुर्व्यपोहात्
प्राप्ते विपाकसमये जनितानुतापात्।
नित्यापराध निवहाच्चकितस्य जन्तोः
गन्तुं मुकुन्द चरणौ शरणं क्षमे त्वम् ॥ २८ ॥

त्राणाभिसंधिसुभगेऽपि सदा मुकुन्दे
संसार तन्त्र वहनेन विळम्बमाने।
रक्षा विधौ तनुभृतामनघानुकम्पा
मातः स्वयं वितनुषे महतीमपेक्षाम् ॥ २९ ॥

धर्म द्रुहं सकल दुष्कृति सार्वभौमम्
आत्मानभिज्ञमनुतापलवोज्झितं माम्।
वैतान सूकरपतेश्चरणारविन्दे
सर्वसहे ननु समर्पयितुं क्षमा त्वम् ॥ ३० ॥

ताप त्रयीं निरवधिं भवती दयार्द्राः
संसार घर्म जनितां सपदि क्षिपन्तः।
मातर्भजन्तु मधुरामृत वर्ष मैत्रीं
माया वराह दयिते मयि ते कटाक्षाः ॥ ३१ ॥

पत्युर्दक्षिण पाणि पङ्कज पुटे विन्यस्त पादाम्बुजा
वामं पन्नग सार्वभौम सदृशं पर्यङ्कयन्ती भुजम्।
पोत्र स्पर्श लसत्कपोल फलका फुल्लारविन्देक्षणा
सा मे पुष्यतु मङ्गळान्यनुदिनं सर्वाणि सर्वसहा ॥ ३२ ॥

अस्येशाना जगत इति या श्रूयते विष्णुपत्नी
तस्याः स्तोत्रं विरचितमिदं वेङ्कटेशेन भक्त्या।
श्रद्धा भक्ति प्रचय गुरुणा चेतसा संस्तुवानः
यद्यत् काम्यं सपदि लभते तत्र तत्र प्रतिष्ठाम् ॥ ३३ ॥

॥ इति श्रीभूस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥